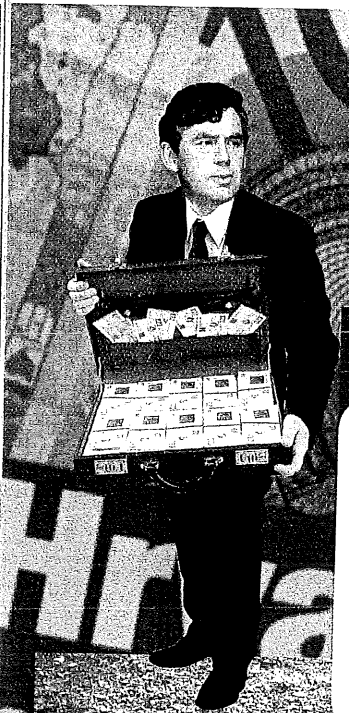

4. LEKCIJA

PLANOVI, ŽELJE, MOGUĆNOSTI

Razgovarat ćemo:

- ⇒ o volontiranju
- ⇒ o planovima za ljeto
- ⇒ o željama
- ⇒ o kući iz snova
- ⇒ o tome gdje žive Hrvati
- ⇒ o mogućnostima
- ⇒ o moći
- ⇒ o Podravini i Međimurju

Učit ćemo:

- ⇒ osnove glagolskog vida
- ⇒ kondicional I.
- ⇒ vokativ pridjeva i zamjenica
- ⇒ kako izraziti slaganje i neslaganje
- ⇒ kako argumentirati
- ⇒ kolokacije i frazeme s riječi *kuća*

Ponovit ćemo:

- ⇒ imperativ
- ⇒ vokativ imenica

VOLONTIRANJE

Hrvatska matica iseljenika od 1992. godine organizira volonterski program *Eco heritage task force*. Mladi iz Hrvatske i svijeta rade na zaštiti okoliša, uređuju botaničke vrtove, trim-staze, stare povijesno-kulturne građevine i spomenike, igrališta, plaže itd. Mladi dolaze iz svih dijelova svijeta. Zajedno rade, idu na izlete, uče hrvatski jezik i tulumare. Vraćaju se kući sretni jer su napravili nešto korisno za zemlju svojih predaka. Dosad su bili uspješni projekti u Voćinu, Gornjem Brgatu kraj Dubrovnika, Skradinu, Daruvaru, Istri, na Plitvičkim jezerima, na otočiću Galovcu kraj Zadra, u Arboretumu kraj Dubrovnika, Motovunu, Zaostrogu, Stonu, Puli, Bakru, Crikvenici, Novom Vinodolskom, Hreljinu, u Kaštelima i na Bjelolasci.

(Hrvatska matica iseljenika – projekti)

Odgovorite na pitanja.

- Tko organizira volonterski program *Eco heritage task force*?
- Što rade mladi ljudi na tom programu?
- Jesu li zadovoljni što sudjeluju?
- U kojim su mjestima radili volonteri?

- I. NESVRŠENI (IMPERFEKTIVNI) GLAGOLI:
Mladi iz domovine i iseljeničtva rade na zaštiti okoliša, uređuju botaničke vrtove...
raditi, uređivati, dolaziti, ići, učiti, vraćati se...

Nesvršenim glagolima izražava se RADNJA U PROCESU, u trajanju, tj. vršenje radnje.

- II. SVRŠENI (PERFEKTIVNI) GLAGOLI:
Vraćaju se kući sretni jer su napravili nešto korisno za zemlju svojih predaka.
napraviti, urediti, doći, naučiti, vratiti se...

Svršenim glagolima izražava se gotova, tj. izvršena radnja. Ta radnja ima REZULTAT i ne izražava procesualnost.

VIDSKI PAROVI	
nesvršeni glagoli:	svršeni glagoli:
jesti	pojesti
piti	popiti
pisati	napisati
učiti	naučiti
kupovati	kupiti
davati	dati
uzimati	uzeti

RADNO LIJETO

- Tanja: Marine, htjela bih imati posebno, drugačije ljeto.
 Marin: Da? Slušam te.
 Tanja: Voljela bih upoznati puno ljudi, raditi nešto korisno za druge, ne misliti na ispite.
 Marin: Nemoj mi reći da se ne bi željela odmarati i tulumariti.
 Tanja: Naravno! Željela bih se i odmarati i tulumariti. Ali kad bih radila nešto drukčije, to bi bio odmor.
 Marin: Draga sekice, što misliš o tome da malo volontiraš?
 Tanja: To nije loša ideja. Gdje? Znaš li neku udrugu?
 Marin: To barem nije teško! Na internetu ćeš sigurno naći informacije.

Zaokružite I ako je tvrdnja točna, a II ako je netočna.

- Tanja želi ovo ljeto raditi nešto novo. T - N
 Tanji su dosadili odmor i tulum. T - N
 Njoj se sviđa ideja o volontiranju. T - N

Volonterski centar Zagreb
 Volonterski centar Osijek
 Volonterski centar Split
 Volonterski centar Rijeka

Volonterski kampovi
 Međunarodna suradnja
 Edukacija volontera
 Etički kodeks volontera
 Zašto volontirati

ZAŠTO VOLONTIRATI?

- Linda: Volontiram jer volim druženja i putovanja. Radim nešto korisno i imam jeftine praznike.
 Sean: Kada tražim stalni posao u svojoj zemlji, trebam imati radno iskustvo. Zato ovo radim. Ali i zato što mogu upoznati različite ljude.
 Ana: Sretna sam kada pomazem ljudima.
 Hans: Kada teško radiš, bolje upoznaš sebe i više cijeniš život.
 Gregory: Kada volontiram, uvijek naučim nešto novo. Učimo biti kooperativni umjesto kompetitivni.

RAZGOVOR

- Komentirajte riječi volontera.

PRIMJER *Voljela bih upoznati puno ljudi.*

1. ja bih volio/voljela	1. mi bismo voljeli/voljele
2. ti bi volio/voljela	2. vi biste voljeli/voljele
3. on bi volio	3. oni bi voljeli
ona bi voljela	one bi voljele
ono bi voljelo	ona bi voljela

RAZGOVOR

• Što biste vi voljeli raditi ovo ljeto?

KONDICIONAL BEZ LIČNE ZAMJENICE

1. radio/radila bih	1. radili/radile bismo
2. radio/radila bi	2. radili/radile biste
3. radio bi	3. radili bi
radila bi	radile bi
radilo bi	radila bi

KONDICIONAL – POVRATNI GLAGOLI

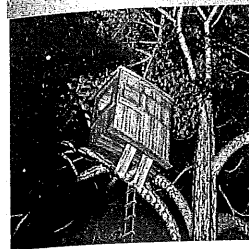
s ličnim zamjenicama	bez ličnih zamjenica
1 2 3 4	1 2 3
ja bih se smijala	smijala bih se
ti bi se smijao	smijao bi se
on bi se smijao	smijao bi se

PONOVIMO Redoslijed enklitika (vidjeti tablicu u drugoj lekciji)

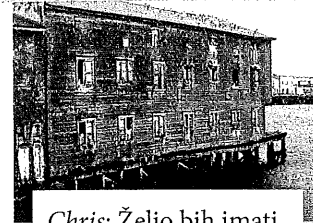
UPITNI KONDICIONAL

1. Bih li (ja) radio/radila?	1. Bismo li (mi) radili/radile?
2. Bi li (ti) radio/radila?	2. Biste li (vi) radili/radile?
3. Bi li (on) radio?	3. Bi li (oni) radili?
Bi li (ona) radila?	Bi li (one) radile?
Bi li (ono) radilo?	Bi li (ona) radila?

KUĆA IZ SNOVA

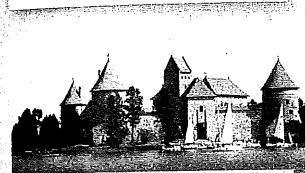
Elana: Moja kuća iz snova je kućica na stablu. Nema susjeda!

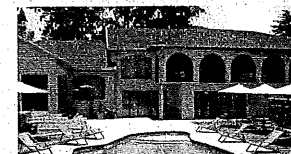
Chris: Želio bih imati drvenu kuću uz more i stan u Kopenhagenu blizu prijatelja.

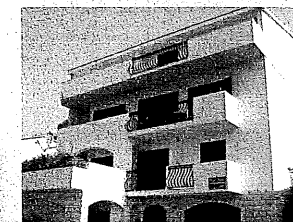
Michie: Željela bih imati veliku kuću u prirodi. Imala bih četiri sobe, dvije kupao-nice, veliku terasu, kućnu pomoćnicu i dva psa.

Sachiko: Moja kuća iz snova je velik dvorac uz jezero. Ima engleski vrt i glavnog slugu koji se zove George.

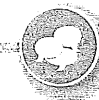
Eriko: To bi trebala biti stara kuća. Imala bi oko 300 m², jacuzzi u velikom vrtu, saunu u kupao-nici i komfornu kuhinju kraj vrta.

Ivan: Želim veliku kuću. S pet soba i kupao-nicom u svakoj sobi. Trebala bi imati tenisko igralište i bazen za plivanje. Susjedi moraju biti daleko!

RAZGOVOR

Kakvu biste kuću vi željeli imati?

„MOJA KUĆICA – MOJA SLOBODICA“

Mnogi mladi ljudi u Hrvatskoj dugo žive s roditeljima. Razlog za to je ekonomski: živjeti s roditeljima jeftinije je. Često dvije ili tri generacije žive zajedno u istom stanu ili kući. Hrvati češće kupuju stanove nego kuće zato što su kuće skupe i teško ih je održavati. Uglavnom ne vole biti podstanari. Unajmljuju stanove samo dok ne kupe svoj stan.

RAZGOVOR

- Gdje žive mladi ljudi u vašoj zemlji?
- Koliko dugo oni žive s roditeljima?
- Je li unajmljivanje stanova/kuća u vašoj zemlji često ili ljudi radije kupuju stanove/kuće?

Složna braća kuću grade

Kolokacije i frazemi s riječi kuća

kazališna
izdavačka
robna
javna
luda

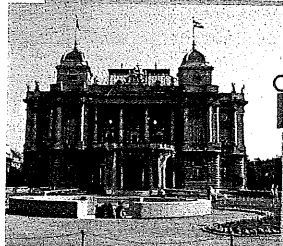
kuća

osjećati se kao kod kuće
izbaciti iz kuće
čistiti ispred svoje kuće / svoga praga

ne gori kuća

Kod kuće je najljepše.
Svuda pođi, kući
dođi.

Piši kući propalo je.
Nisu mu (joj, im...) svi kod kuće.

press

PRIČAONICA JE LI BOLJE IMATI KUĆU ILI STAN?

KUĆA

ZA

- mnogo prostora
- vrt
- privatnost
- sloboda u uređivanju prostora
- ne čujemo susjede

PROTIV

- visoka cijena
- skupo održavanje
- velika odgovornost

STAN

ZA

- povoljna cijena
- lako održavanje

PROTIV

- malo prostora
- nema vrta
- bučni susjedi
- malo slobode u uređivanju prostora

IZRAŽAVANJE SLAGANJA

Slažem se. Potpuno se slažem.
Tako je. / To je očito tako. / Točno tako.
Imaš/imate pravo. / Uistinu imate pravo.
I ja mislim/razmišljam tako.
Točno to i ja mislim.
Istina je. / Dobro kažete/kažeš. / Točno.

OBJAŠNJAVANJE I ARGUMENTIRANJE

Mogu vam dati jedan primjer.
Evo, na primjer...
Na primjer...
Zapravo...
Bolje rečeno...
Riječ je o sljedećem...
Radi se o sljedećem...
To znači da...
Ne samo... već...
To jest...

IZRAŽAVANJE NESLAGANJA

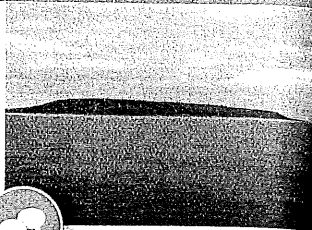
Ne slažem se.
Ne mogu se složiti s Vama.
Ne bih se složila s Vama.
A, ne!
To je pogrešno.
Nemate pravo.
Ne dijelim Vaše mišljenje.
Ne mislim tako.

ODGOVARANJE NA ARGUMENTE

Da, ali... / Da, međutim...
Baš naprotiv... / Baš suprotno...
Naprotiv, može se reći da...
Možete li nam to malo bolje objasniti?
Možete li nam dati primjer?
Molim Vas, precizirajte...
Nije to tako jednostavno...

PRIMJER Odmarala bih se i tulumarila.

Izaberite jednu od tema i u paru napravite projekt:

- Što biste radili na pustom otoku?
- Kako biste zabavili skupinu desetogodišnjaka?
- Što biste mogli napraviti za susjede u godinama?

KAD BIH IMAO/IMALA PUNO VREMENA

- Sachiko:** Kada bih imala puno vremena, putovala bih svijetom jednu ili dvije godine. I položila bih vozački ispit.
- Rebecca:** Kada bih imala puno vremena, učila bih puno jezika. Prvo bih učila ruski, onda bih učila kineski i španjolski.
- Ivan:** Kada bih imao puno vremena, napisao bih knjigu o političkoj korektnosti.
- Eriko:** Kada bih imala puno vremena, ljevala bih tri mjeseca na moru i putovala bih po Europi autom.
- Michie:** Kada bih imala puno vremena, ja bih učila neki jezik. Putovala bih po mnogim zemljama i razgovarala s ljudima.
- Deborah:** Kada bih imala puno vremena, učila bih balet i svirala obou.

PRIMJER Kada bih imala puno vremena, putovala bih svijetom.

RAZGOVOR

- Ispričajte što biste vi radili kad biste imali puno vremena.

DA IMAM VELIKU MOĆ

Sachiko: Kada bih imala veliku moć, htjela bih letjeti. Letjela bih svuda! I govorila bih sve jezike.

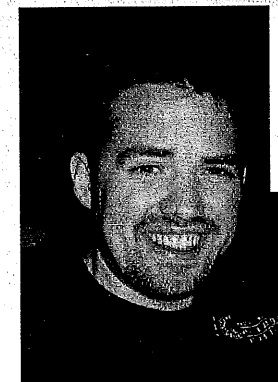
Rebecca: Da imam veliku moć, promijenila bih sudski sustav u mnogim zemljama.

Michie: Da imam veliku moć, bila bih atletičarka i dobila bih puno zlatnih medalja na Olimpijskim igrama.

Chris: Da imam veliku moć, vikend bi trajao tri dana!

Lyle: Kada bih imao veliku moć, izumio bih novi izvor energije.

PRIMJER *Da imam veliku moć, vikend bi trajao tri dana!*

Dovršite rečenice.

Da imam veliku moć, ja bih...

Da imam puno novca, ja bih...

Kad bih se opet rodio/rodila, ja bih...

VEZNICI **DA I KADA**

Da **imam** novca, **kupio** bih jahtu.

PREZENT

KONDICIONAL 1.

Kad **bih** znala pjevati, **bila** bih pjevačica.

KONDICIONAL 1.

KONDICIONAL 1.

da imam = kad bih imao

PISANJE ZAREZA

Da sam medvjed, spavao bih zimski san.

Spavao bih zimski san da sam medvjed.

PIŠEMO ZAREZ

NE PIŠEMO ZAREZ

ULJUDNO PITANJE, MOLBA I SAVJET – KONDICIONAL 1.

PRIMJERI *Biste li otvorili prozor?*

Trebali biste popiti tabletu.

U hrvatskom jeziku često se u tim situacijama upotrebljava imperativ, uz molim te / molim vas.

Otvorite prozor, molim Vas.
(ili: Možete li otvoriti prozor?)

Molim te, popij tabletu.
(ili: Trebaš popiti tabletu.)

RAZGOVOR

• Komentirajte ove natpise i reklame.

Traže se volonteri za 18 kampova u RH

Volontiraj i ti!

Dođi i ti ... osvoji
Citroën C3!

**Vuci!
Vucite!**

**GURAJ!
GURAJTE!**

Nasmiješite se!

**Zaštitite sebe
i svoju obitelj!**

**Pripremite svoju kožu za
izlaganje suncu!**

**Potražite
kod svojeg
prodavača
novina!**

Ne gazite travu!

Odredite vid ovim glagolima i zajedno s nastavnikom napišite njihove parnjake.

isključiti, gurati, vući, doći, osvojiti, zaštititi, potražiti, nasmiješiti se, pripremiti, gaziti

infinitiv: kuhati

3. l. mn. prezenta: kuhaju

imperativ: kuhaj + -ø, -mo, -te

infinitiv: putovati

3. l. mn. prezenta: putuju

imperativ: putuj + -ø, -mo, -te

infinitiv: potpisivati

3. l. mn. prezenta: potpisuju

imperativ: potpisuj + -ø, -mo, -te

infinitiv: raditi

3. l. mn. prezenta: rade

imperativ: rad + -i, -imo, -ite

infinitiv: pisati (-em)

3. l. mn. prezenta: pišu

imperativ: piš + -i, -imo, -ite

infinitiv: peći

3. l. mn. prezenta: peku

imperativ: pek + -i, -imo, -ite

Peci! Pecimo! Pecite!

infinitiv: vući

3. l. mn. prezenta: vuku

imperativ: vuk + -i, -imo, -ite

Vuci! Vucimo! Vucite!

Neka (Petar) ide u trgovinu.

Neka se (on) smije.

Neka (prijatelji) sviraju i pjevaju.

1.

lice	jd	lice	mn
1.	-	1.	-mo
2.	-ø	2.	-te

glagol biti

Budi dobar!

Budimo dobri! Budite dobri!

2.

lice	jd	lice	mn
1.	-	1.	-imo
2.	-i	2.	-ite

k, g, h + i → c, z, s + i

glagol biti

Neka bude dobar! Neka budu dobri!

1.

lice	jd	lice	mn
1.	-	1.	nemojmo + infinitiv
2.	nemoj + infinitiv	2.	nemojte + infinitiv
3.	neka + neg. prezent	3.	neka + neg. prezent

nemoj, nemojmo, nemojte – glagol koji ima samo imperativ

- Nemojmo trčati!
Nemojte trčati!
Neka (on) ne trči! Neka (oni) ne trče!

- Nemoj se smijati!
Nemojte se smijati!
Neka se (on) ne smije! Neka se (oni) ne smiju!

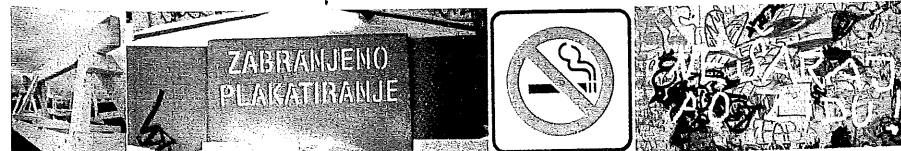
2.

lice	jd	lice	mn
1.	-	1.	ne + imperativ
2.	ne + imperativ	2.	ne + imperativ
3.	neka + neg. prezent	3.	neka + neg. prezent

Ovaj tip imperativa radi se od nesvršenih glagola.

- Ne trčimo!
Ne trčite!
Neka (on) ne trči! Neka (oni) ne trče!

- Ne smijmo se!
Nemojte se smijati!
Neka se (on) ne smije! Neka se (oni) ne smiju!

jd	mn
-e	
-e + palatalizacija	-i
-u	

- a) Josipe
b) čovjeke ⇒ čovječe*
c) prijatelju**

*PALATALIZACIJA: c, k; g, z; h, s + e ⇒ č; ž; š + e

**č, ć, dž, đ, j, lj, nj, š, ž, (r) + u

VOKATIV PRIDJEVA MUŠKOG RODA

jd	mn
-i	-i

Dobri prijatelju!
Dobri prijatelji!

VOKATIV IMENICA ŽENSKOG RODA

jd	mn
-o/-a	-e
-ice	-i
-i	-i

VOKATIV PRIDJEVA I ZAMJENICA ŽENSKOG RODA

jd	mn
-a	-e

Draga moja (Majo)! Drage moje (kolegice)!

VOKATIV IMENICA, ZAMJENICA I PRIDJEVA SREDNJEG RODA

jd	mn
-o/-e	-a

Dobro jutro, moje drago more!
Sunce! Srce! Zlato! Dijete!

PO HRVATSKOJ

Podravina je nizina. Nalazi se između rijeka Drave i padina planina Macelja, Kalnika, Bilogore, Papuka i Krndije. Ta regija poznata je po ratarstvu i prehrambenoj industriji. U Podravini se nalazi jedina hrvatska pustinja: Đurđevački peski. Zovemo je Hrvatska Sahara. Mala je, ima 20 hektara. Najveći su gradovi Varaždin, Koprivnica, Đurđevac. Varaždin je poznat po festivalima Varaždinske barokne večeri i Špancirfest. Koprivnica je poznata po prehrambenoj industriji Podravka (Vegeta i Čokolino), a Đurđevac po legendi o picokima i dječjem karnevalu.

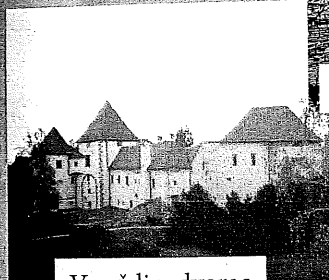

Podravska narodna nošnja

Đurđevački peski

Varaždin

Varaždin, dvorac

MEĐIMURJE

Najsjevernija hrvatska regija zove se Međimurje. Poznata je kao Vrt Hrvatske. Nalazi se između rijeka Drave i Mure. To je poljoprivredni kraj. Gradovi su: Čakovec, Mursko Središće i Prelog. Čakovec je administrativno, gospodarsko i kulturno središte Međimurja.

Koprivnica

Čakovec

Međimurska narodna nošnja

- Jeste li posjetili ove hrvatske regije?
- Gdje ste bili i što ste vidjeli?

